

Vraag:

Voor mijn masterproef aan de UGent moet ik me verdiepen in het euthanasie gebeuren in varkensbedrijven. Echter zit ik met een vraag die ik moeilijk opgelost krijg:

Als een varken geen noodslachting mag ondergaan in tegenstelling tot een rund, wat gebeurt er dan met een varken op een varkensbedrijf? Hiermee bedoel ik het volgende: wat als een varken een poot breekt of iets ernstig krijgt, is het aan de boer verplicht een dierenarts op te roepen om het dier te euthanaseren of mag een boer dit zelf doen?

Antwoord:

Naast euthanasie, die wordt toegepast door een dierenarts, mogen de varkens ook op het bedrijf worden bedwelmd met een toegestane bedwelmingsmethode en nadien worden gedood. In principe kan het doden van een varken met een gebroken poot aanzien worden als een thuisvlachting en kunnen de varkenshouder en zijn inwonende gezinsleden dit vlees consumeren. Dit vlees mag niet worden weggegeven en verkocht aan derden. Meer gedetailleerde informatie en richtlijnen vindt u hieronder terug.

In noodsituaties neemt de houder van de dieren, in dit geval de varkenshouder, alle noodzakelijke maatregelen om de dieren zo snel mogelijk te doden. Dieren die zich niet zonder pijn kunnen verplaatsen (bv. door een fractuur of verwondingen), mogen niet worden vervoerd, bv. naar het slachthuis^[1]. In de wetgeving is opgenomen dat ervoor moet worden gezorgd dat de betrokken personen de nodige maatregelen nemen en de nodige kennis en vaardigheden bezitten om het dier elke vermijdbare van pijn, spanning lijden te besparen^[2].

Aangezien veel methoden voor het doden van dieren pijnlijk zijn, is het bedwelmen van dieren noodzakelijk. Het proces bestaat uit de volgende stappen: het fixeren van de dieren, het bedwelmen (in staat van bewusteloosheid brengen), het doden en het verbloeden van de dieren. Voor het bedwelmen moet een toegestane bedwelmingsmethode worden gebruikt. Concreet betekent dit dat op een bedrijf het gebruik van een penschiettoestel of elektrische bedwelmingsmethode met behulp van een tang door de varkenshouder toepasbaar zijn om het dier in een staat van bewusteloosheid brengen. Specifieke vereisten voor beide methoden en voor het fixeren en doden van dieren zijn opgenomen in de Europese verordening 1099/2009 en de Europese richtlijn 93/119. Een krachtige en nauwkeurige slag op de kop met ernstig hersenletsel tot gevolg is als bedwelmingsmethode enkel toegelaten bij biggen tot 5 kg levend gewicht.

Een andere mogelijkheid is het geven van een dodelijke injectie met veterinaire geneesmiddelen die enkel voorbehouden is aan een dierenarts.

^[1]<https://www.lne.be/transport-van-landbouwdieren>

^[2][Europese verordening 1099/2009 van 24 september 2009 inzake de bescherming van dieren bij het doden](#)

Onderstaande personen werden geconsulteerd en hebben een nuttige bijdrage geleverd bij de formulering van dit antwoord:

- Karlien De Paepe, dienst Dierenwelzijn, Departement LNE

Dit antwoord werd door het Varkensloket en de leden van het Praktijkcentrum varkens met de meeste zorg en nauwkeurigheid opgesteld. Er wordt evenwel geen enkele garantie gegeven omtrent de juistheid of de volledigheid van het antwoord op uw vraag. De gebruiker van dit antwoord ziet af van elke klacht tegen het Varkensloket, de leden van het Praktijkcentrum varkens of zijn medewerkers, van welke aard ook, met betrekking tot het gebruik van het gegeven antwoord. In geen geval zal het Varkensloket, het Praktijkcentrum varkens of zijn medewerkers aansprakelijk gesteld kunnen worden voor eventuele nadelige gevolgen die voortvloeien uit het gebruik van dit antwoord.